

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

בן המלך והאבן

ולרום אותו, התוכל לעשות דבר זה על-פי חכמתך הגדולה? אך אין כוננתי לזה כלל, רק כוננתי הִיָּה שִׁתְּקַח פְּטִישׁ חֶזֶק וְתִכֶּה וְתַפּוּצֵץ אֶת הָאֶבֶן לַחֲתִיכוֹת דְּקוֹת וְקִטְנוֹת, וּבָזֶה תוּכַל לְהַעֲלוֹת אוֹתוֹ עַל הָעֲלִיָּה.

כְּמוֹ כֵּן הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ צוּה עֲלִינוּ שֶׁנִּשְׂא לְבַבְנוּ אֶל כַּפִּים אֶל אֵל בְּשָׁמַיִם, וּלְבַבְנוּ הוּא לֵב הָאֶבֶן. וְהוּא אֶבֶן גְּדוֹל וְכִבֵּד מְאֹד, וְאֵי אִפְשָׁר לְהָרִים אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ בְּשׁוּם אִפֹּן, רַק עַל-יְדֵי שֶׁנִּקַּח פְּטִישׁ וְנִשְׁבַּר וְנִפּוּצֵץ אֶת לֵב הָאֶבֶן, וְאִזּוּ נוּכַל לְהָרִים אוֹתוֹ. וְהַפְּטִישׁ הוּא הַדְּבֹר. עַד פֶּאן הַמְּשָׁל, וְהֵבֵן.

(חיי מוהר"ן תמ"א)

פעם אחת דבר רבנו ז"ל עם רבי יעקב יוסף מענין עבודת ה' כְּדַרְכוֹ תְּמִיד, וְסִפֵּר לוֹ מְשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁשָּׁלַח אֶת בְּנוֹ לְמַרְחָקִים לְלַמֵּד חֲכָמוֹת. אַחֲרֵיכֵן בָּא הַבֵּן לְבֵית הַמֶּלֶךְ מְלַמֵּד בְּכָל הַחֲכָמוֹת כְּרְאוּי.

פעם אחת צוה המלך על הבן לקח איזה אבן גדול מאד כמו אבן הרחים, ולטל ולשא אותו על עליות ביתו. ומסתמא לא היה יכול הבן הנ"ל לשא ולרום את האבן כי היה אבן גדול וכבד מאד. ונצטער הבן מאד על שאי אפשר לו למלאת רצון אביו המלך.

עד שגלה לו המלך דעתו אחר-כך, ואמר לו: היעלה על דעתך שאני אצוה עליך דבר כבד כזה, לקחת את האבן כמו שהוא ולשא

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ט' - מחכם ותם (1)

והחכם, שהיה ברהבנה לא היה רצונו לעסק במלאכה פשוטה כזו, וישב בדעתו, שילך בעולם ויסתכל מה לעשות.

והיה הולך ומשוטט בשוק, וראה עגלה גדולה עם ארבעה סוסים וחאמיטיש, שהיתה רצה והולכת. ענה ואמר להסוחרים: מאין אתם? השיבו לו: מוארשא. להיכן אתם נוסעים? לוארשא.

שאל אותם: שמא אתם צריכים משרתים? ראו שהוא ברהבנה ומזרז, והוטב בעיניהם, וקבלו אותו עמם.

ונסע עמם ושמש אותם היטב מאד על הדרך. בבואו לוארשא, מאחר שהיה ברהבנה, ישב עצמו: מאחר שכבר אני בוארשא, למה לי להתקשר עם אלו? אולי יש מקום טוב מהם? אלך ואבקש ואראה.

והלך בשוק, והתחיל לחקר ולשאל על האנשים שהביאוהו ואם יש טוב מהם. ואמרו לו, שהאנשים הללו הם הגונים, וטוב להיות אצלם, אך שקשה מאד להיות

מעשה שני בעליבתים היו בעיר אחת, והיו גדולים בעשירות, והיה להם בתים גדולים, והיו להם שני בנים, לכל אחד בן אחד, ולמדו שניהם בחדר אחד.

ואלו השני בנים היו אחד מהם ברהבנה, והאחד היה תם (לא שהיה טפש, אלא שהיה לו שכל פשוט ונמוך).

ואלו השני בנים היו אוהבים זה את זה מאד; אף-על-פי שהאחד היה חכם והאחד היה תם ומחו היה נמוך, אף-על-פי-כן אהבו זה את זה מאד.

לימים התחילו השני בעלי בתים הנ"ל לירד, וירדו מטה מטה, עד שאבדו הכל ונעשו אביונים, ולא נשאר להם פי אם הבתים שלהם.

והבנים התחילו להתגדל. אמרו האבות הנ"ל להבנים: אין בידינו לשלם עבורכם להחזיק אתכם; עשו לכם מה שתעשו. הלך התם ולמד מלאכת רצען.

אָצֶלם מַחֲמַת שְׁהַמְשָׂא וּמִתֵּן שְׁלָהֶם הוּא
לְמַרְחָקִים מְאֹד.

הֲלֹךְ וְרָאָה מְשֻׁרְתִים שֶׁל גּוֹעֲלֵבִין, שְׁהִיו
הוֹלְכִים בְּשׁוּק וְהִיו הוֹלְכִים כְּדַרְכָּם, עִם
מִינֵי חֵן שְׁלָהֶם בְּכוֹבְעֵיהֶם וּבְמִנְעֵלֵיהֶם עִם
הַקְּצוּוֹת בּוֹלְטוֹת וּשְׂאָר מִינֵי חֵן שִׁישׁ לָהֶם
בְּהַלּוֹכֵיהֶם וּבְמַלְבוּשֵׁיהֶם וְהוּא הָיָה בֵּר־
הַבְּנָה וְחֲרִיף, וַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו מְאֹד מַחֲמַת
שֶׁהוּא עֲנִין נָאָה וְגַם הִדְבָּר בְּבֵיתוֹ בְּמִקְוֹמוֹ.

הֲלֹךְ אֶל הָאֲנָשִׁים שֶׁהִבִּיאוּהוּ, וְנָתַן לָהֶם
תְּשׁוּאוֹת חֵן, וְאָמַר לָהֶם שְׂאִין נוֹחַ לְפָנָיו
לְהִיּוֹת אָצֶלם. וְעַל מֶה שֶׁהִבִּיאוּהוּ, בְּעַד זֶה
שִׁמַּשׁ אוֹתָם בְּדַרְךְ.

וְהֲלֹךְ וְעָמַד עֲצָמוֹ אָצֶל בַּעַל־הַבַּיִת אֶחָד.
וְדַרְךְ הַמְשֻׁרְתִים, שֶׁבַתְחָלָה צְרִיכִים
לְהַשְׁכֵּר בְּפָחוֹת וְלַעֲשׂוֹת עֲבוֹדוֹת כְּבִדּוֹת,
וְאַחֲרֵיכֵן בָּאִים לְמַעֲלוֹת הַמְשֻׁרְתִים
הַגְּדוֹלִים.

וְהָיָה הַבַּעַל־הַבַּיִת עוֹשֶׂה עִמּוֹ מְלָאכּוֹת
כְּבִדּוֹת, וְהָיָה שׁוֹלְחוֹ לְאֲדוֹנִים לְשֵׂאת
סְחוּרָה כְּדַרְךְ הַמְשֻׁרְתִים, שֶׁצְרִיכִים לְכַף
יָדֵיהֶם תַּחַת אֲצִילֵיהֶם לְהַנִּיחַ הַבְּגָד עַל
בְּלִיטַת הַיָּד בְּרוֹחַב הַכֶּתֶף, וְהָיָה כְּבִד עָלָיו
מְאֹד עֲבוֹדָה כְּזוֹ. לְפַעְמִים הָיָה צְרִיף

לְעָלוֹת עִם הַמְשָׂאוֹי הַנִּל עַל עֲלִיּוֹת
הַגְּבוּהוֹת, וְהָיָה קָשָׁה עָלָיו הָעֲבוֹדָה.

וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ, כִּי הָיָה פִּילוֹסוֹף בֵּר־הַבְּנָה:
מֶה לִּי לְעֲבוֹדָה זוֹ? הֲלֹא הָעֵקֶר הוּא רַק
בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית, לְשָׂא אִשָּׁה וּלְהַתְּפָרֵןס,
עֵדִין אֵינִי צְרִיף לְהַסְתַּכֵּל עַל זֶה, עַל זֶה
יְהִי פְנָאִי לְהַבָּא, בְּשָׁנִים הַבָּאוֹת, כָּעֵת טוֹב
לִי לְהִיּוֹת מְשׁוּיֵטט בְּאַרְץ, לְהִיּוֹת בְּמַדִּינוֹת,
לְהַשְׁבִּיעַ עֵינַי בְּעוֹלָם.

הֲלֹךְ בְּשׁוּק וְרָאָה, שְׁנוֹסְעִים בַּעֲגָלָה
גְּדוֹלָה סוֹחֲרִים. וְשָׂאֵל אוֹתָם: לְהִיכֵן אַתֶּם
נוֹסְעִים? לְלֹאגוֹרְנָא. הֲתִקְחוּ אוֹתִי לְשֵׁם?
הֵן. וְקִבְּלוּ אוֹתוֹ לְשֵׁם, וּמִשָּׁם הַפְּלִיג
לְאַטְלָיָא, מִשָּׁם, לְשַׁפְּאֲנִיָּא.

בֵּין כֶּף וּבֵין כֶּף עָבְרוּ כַּמָּה שָׁנִים, וְעַל־יָדֵי
זֶה נַעֲשֶׂה עוֹד חָכָם יוֹתֵר מֵאַחַר שֶׁהָיָה
בְּמַדִּינוֹת רַבּוֹת.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה ט' מהכם ותם (1)

- ווארשא.
- 1. למה עבודת המשרתים של גוועלפן (בדים), מצא חן בעיני החכם?
 כי הלכו עם מיני חן שלהם, והוא ענין נאה.
 העבודה זו בביתו במקומו.
 שתי התשובות נכונות.
- 2. האם העבודה היתה קשה לחכם?
 אחרי כמה שעות עבודה, נהיה לו קשה.
 לא.
 כן.
- 3. להיכן נסע החכם אח"כ?
 לאיטליא ומשם לשפניא ומשם ללאגורנא.
 לשפניא ומשם לאיטליא ומשם ללאגורנא.
 ללאגורנא ומשם לאיטליא ומשם לשפניא.
- 4. האם למדת את המעשה השבוע?
 כן
 לא
 חלק

- א. מה היה התם?
 טיפש.
 לא מבין ענין.
 שכל פשוט ונמוך.
- ב. האם החכם והתם אהבו זה את זה?
 לא אהבו זה את זה.
 אהבו זה את זה מאוד.
 אהבו זה את זה.
- ג. מה נשאר לאביהם של החכם והתם מכל רכושם?
 רק הבתים שלהם.
 רק המרכבה שלהם.
 נשאר ריק, ללא כלום.
- ד. למה החכם לא רצה ללמוד מלאכת רצען?
 כי זה מלאכה מאוד קשה.
 כי זה מלאכה פשוטה.
 כי לא עושים מזה הרבה פרנסה.
- ה. לאן נסע החכם בתחילה?
 איטליא.
 שפניא.

וְהָיָה רַק מִלֵּא שְׂמֵחָה וְחֵדָה תָּמִיד

בעומק המעשה

על מי נאמר "פשוט"?

על מי נאמר "משוטט"?

באיזה מדינות היה החכם?

תשובות על מעשה ח' מרב ובן יחיד

היכן רואים במעשה זו - ש לידר בעליה הוא טוב יותר לעבודות הבורא מלדור בבית תחתון. (המידות, בית) ? וְהָיָה יוֹשֵׁב בְּעֵלְיָה וְלָמַד

דעם רבינ'ם
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה שמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com